

Til høringsparter i henhold til forsendelsesliste

Forslag til bekendtgørelse om ophold på elevhjem

24-09-2020
Sagsnr. 2019 - 19398
Akt nr. 14646084

Vedlagt sendes i høring forslag til bekendtgørelse om ophold på elevhjem.

Postboks 1029

3900 Nuuk

Tlf: +299 34 50 00

Email: ikin@nаноq.gl

www.nаноq.gl

Bekendtgørelsen er udarbejdet på baggrund af § 25, stk. 7 i folkeskoleloven (Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen som ændret ved Inatsisartutlov nr. 21 af 13. november 2017). Bestemmelsen forpligter Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om elevernes ophold på elevhjem og kollegier, herunder mindstekrav til elevhjems og kollegiers fysiske rammer og pædagogiske indhold.

Baggrund for forslaget:

Det er om baggrunden for bestemmelsen anført i bemærkningerne til lovforslaget fra 2017, hvorved bestemmelsen kom ind, at de manglende regler i den gældende lovgivning medfører, at kommunalbestyrelser og Selvstyret mangler kriterier for at kunne udøve tilsynsbeføjelser i forhold til elevhjem og kollegier.

Det anførtes desuden følgende i bemærkningerne om det påtænkte indhold af disse regler:

”Reguleringen antages både at omfatte fysiske, undervisningsmæssige og pædagogiske standarder. For så vidt angår det pædagogiske indhold underforstås det, at elevhjemmene og kollegierne skal understøtte lovgivningens generelle bestemmelser om folkeskolen. Reguleringen skal ses i sammenhæng med elevhjemmenes og kollegiernes funktion som et forpligtende, rammesættende og værdibaseret fællesskab med ansvarlige voksne, der i en periode erstatter elevernes forældre som fag- og omsorgspersoner, således at eleverne får mulighed for videreuddannelse.

Det er hensigten, at reguleringen kan ske ud fra et overordnet hensyn til at skabe sammenhæng mellem pædagogik, undervisning og de fysiske rammer, hvor normering, organisation og elevhjemmenes og kollegiernes forhold indgår i den kommende strukturering. Bemyndigelsen kan eksempelvis benyttes til at fastsætte bindende mindstekrav for den fysiske udformning af elevhjemmene og kollegierne. Bemyndigelsen kan samtidig anvendes til at fastsætte standarder for så vidt angår pædagogisk indhold, hvilket bl.a. skal ske med henblik på at understøtte f.eks. bygdelever i deres læringsmæssige udvikling i forhold til at kunne overgå til skoler med et højere fagligt niveau.

Der kan således fastsættes regler om kvalifikationskrav og arbejdsfunktioner i forhold til personalet og om personalemæssig normering. Reguleringen kan endvidere omhandle spørgsmål vedrørende opsyn, omsorg, ordensbestemmelser, kost og hygiejne, lektielæsning, integration af eleverne i lokale ungdoms- og fritidsaktiviteter, samarbejde mellem elevhjem og elevens hjem m.m.”

Bekendtgørelsesforslaget:

Bekendtgørelsesforslaget er udarbejdet i regi af en arbejdsgruppe, som bestod af repræsentanter for Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke (IKIN), Uddannelsesstyrelsen, kommunerne, Departementet for Finanser og Skatter og Departementet for Boliger og Infrastruktur.

Departementet for Boliger og Infrastruktur har bl.a. bidraget med henblik på at sikre overensstemmelse med bygningsreglerne, hvilket først og fremmest omhandler bygningsreglement 2006 (BR 06). Bygningsreglementet indeholder en lang række almene krav til blandt andet bygningers sikkerhed, sundhed og tilgængelighed. Disse almene krav gælder for alle kategorier af beboelsesbygninger, herunder blandt andet elevhjem. Forslaget regulerer derfor ikke de fysiske mindstekrav til elevhjem, som allerede er omfattet af bygningsreglementet i form af mindstekrav i relation til sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold, tilgængelighed, anvendelse for alle, renholdelse og vedligeholdelse.

Bekendtgørelsesforslaget har derimod fokus på elevhjemmenes pædagogiske indhold, og reguleringen heraf er affattet som en angivelse af de forhold, som kommunalbestyrelsen skal iagttage i forbindelse med driften af elevhjem.

Bekendtgørelsens struktur og opbygning samt nærmere indhold blev drøftet på møde mellem kommunerne og Selvstyret i Nuuk den 21. januar 2020, hvor også forslagets fokuspunkter og kapitelinddelinger blev drøftet. Det blev i den forbindelse fastlagt, at forslaget overordnet skulle omhandle spørgsmål om præcisering af målgruppe, pædagogisk indhold, fysiske rammer, personale, optagelse, forberedelse, gennemførelse og afslutning af ophold, hus- og ordensregler og overtrædelse af reglerne, lokalt tilsyn og opfølgning, overordnet tilsyn og ikrafttræden.

Det skal endvidere bemærkes, at bekendtgørelsen indholdsmæssigt knytter sig til en tidligere udarbejdet rammebeskrivelse og vejledning om indretning af elevhjem. Der er derfor på en række områder tale om en kodificering af gældende praksis, hvorefter de nævnte regler med forslaget bliver bindende. De nævnte udgivelser har således sammen med en af Uddannelsesstyrelsen i 2018 udarbejdet rapport om elevhjemmene med fokus på de pædagogiske forhold (Statusrapport for elevhjemmene i Grønland) indgået som vigtige elementer i bekendtgørelsesarbejdet.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Som nævnt indledningsvis er de grundlæggende bygningsmæssige krav til elevhjemmene allerede reguleret af bygningslovgivningen, hvilket har væsentlig indflydelse på spørgsmålet om, hvorvidt forslaget vil aktualisere økonomiske konsekvenser. Det har endvidere ikke været tilsigtet i forbindelse med udarbejdelsen af bekendtgørelsesforslaget at pålægge kommunerne egentlige nye byrder eller opgaver, herunder i form af f.eks. pligt til nyanskaffelser eller nyansættelser, men alene at sikre bindende organisatoriske rammer for elevhjem.

Reguleringen har således helt overvejende alene taget afsæt i ønsket om at sikre klare bindende regler på området, som både elever og forældre umiddelbart kan forholde sig til samt sikre kommunalbestyrelser og Selvstyret et konkret grundlag at kunne udøve et tilsyn på. Eksempelvis er de i forslaget nævnte pædagogiske forhold en præcisering i

relation til elevhjemsbegrebet. Når det forudsættes, at elevhjem skal fungere som elevernes hjem, må de pædagogiske aktiviteter svarende til et almindeligt hjem derfor anses for integrerede elementer i, hvad der forstås ved elevhjem.

Endvidere indeholder forslaget bestemmelser om administrative funktioner, som forudsættes opfyldt ved prioriteringer af forhåndenværende ressourcer og processer ud fra nogle organisatoriske tilpasninger. Dette gælder eksempelvis spørgsmålet om mentorordninger og visitationsenheder, hvor sidstnævnte i øvrigt afspejler en allerede eksisterende funktion. Optagelse på elevhjem forudsætter i sig selv en udvælgelsesproces svarende til visitation, som allerede foretages i dag. Forslaget indeholder herudover ikke forudsætninger om, at faciliteterne på elevhjemmene, som kan være noget uens i forhold til alder og beskaffenhed, skal fremstå som nye. Dette gælder eksempelvis også i forhold til værelserne, hvis indretning kan variere en del mellem kommunerne. Det er samtidig vurderingen, at langt de fleste elevhjem derfor umiddelbart antages at ville kunne opfylde kravene herom. Det er samtidig vurderingen, at der ikke er en egentlig mangel på værelser, hvilket skal anskues i lyset af faldende elevtal. Endvidere kan det i forhold til reglerne om årlige besøg i hjembygden nævnes, at kommunerne i dag har ordninger med besøg i hjembygderne i forbindelse med forberedelse af kommende elevhjemselever samt deres forældre, og at kommunerne besøger bygderne mindst en gang årligt. Desuden er forslagens § 19 om mulighed for frirejse til elevens hjembygd eller hjemby i tilfælde af alvorlig sygdom eller dødsfald hos elevens nærmeste familie også en kodificering af praksis. Det skal herudover i forhold til § 18 nr. 3 om at eleverne skal have mulighed for mindst 1 årligt besøg i hjembygden oplyses, at kommunerne i dag har en praksis med besøg i hjembygden- eller byen 2 gange årligt i form af jule- og sommerferiebesøg.

Endelig kan det i forhold til bestemmelsen om efteruddannelse af personale oplyses, at personalet i dag på de fleste steder har muligheder for deltagelse i lokale kurser, ligesom dette også kan aftales som led i ansættelsesgrundlaget.

Forslaget er derfor udarbejdet ud fra en forudsætning om, at forslaget ikke vil foranledige væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser hverken for kommunerne eller Grønlands Selvstyre, idet ambitionen først og fremmest har knyttet sig til at sikre bindende krav til elevhjem og en tydeliggørelse af opgave- og ansvarsfordelingen.

Eventuelle bemærkninger bedes være Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke i hænde senest den 29. oktober 2020. Bemærkninger bedes fremsendt til departementets officielle mail-adresse: ikin@nanoq.gl, alternativt til Departementets officielle brevpostadresse:

[Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke, Postbox 1029, 3900 Nuuk.](#)

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Marcus Dalro
Juridisk chefkonsulent
Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke

